

Umeå kommuns pensionärsråd (UPR)**Tid:** 28 10 2022 kl. 09.00-12.00**Plats:** Kommunstyrelsen, Stadshuset**Ordförande:** Carin Nilsson (S)**Deltagare:** Se nästa sida**Utses att justera:** Britt Jakobsson, PRO, vice ordförande**Justeringstid:** Onsdag den 16 november kl. 13.00**Sekreterare:** ..... § 1–11
Rosa Norberg, nämndsekreterare**Ordförande:** .....
Carin Nilsson (S)**Justerare:** .....
Britt Jakobsson, PRO, vice ordförande

BEVIS**Organ:** Umeå kommuns pensionärsråd**Sammanträdesdatum:** 2022-10-28**Förvaringsplats:** Socialtjänstens kansli, Norra flygeln, Stadshuset**Underskrift:** .....
Rosa Norberg, nämndsekreterare

Deltagare**Ordinarie ledamöter**

Carin Nilsson (S), ordförande, äldrenämnden
Britt Jakobsson, PRO, vice ordförande
Ari Leinonen (S), fritidsnämnden
Håkan Johansson (S), tekniska nämnden
Ulrik Berg (M), byggnadsnämnden
Tomas Wennström (S), kommunstyrelsen
Helena Smith (S), kulturnämnden
Curt Wiklund, PRO
Christer Hansson, PRO
Elisabeth Bjuhr, SPF
Per Martin Jonasson, RPG
Birgitta Lindkvist, Demensföreningen

Ej tjänstgörande ersättare

Marianne Löfstedt (M), tekniska nämnden
Åsa Bäckström, (V), äldrenämnden
Joline Göttfert, (M), fritidsnämnden
Bertil Holmberg, PRO
Sten Biström, SKPF
Gunny Blomgren, SKPF
Monica Samuelsson, SPF
Eva Bjuhr, SPF

Tjänstepersoner

Rosa Norberg, nämndsekreterare
Anette Bergstrand, anhörigkonsulent
Nils Enwald, stabschef
Carina Nylander, ekonomichef
Katarina Häggström, HR-chef
Dan Gideonsson, ledningskoordinator
Linda Gustafsson, strategisk utvecklare

§ 1

Upprop, val av justerare och justeringstid

Britt Jakobsson, PRO, utses att justera protokollet, 2022-11-16 kl. 13.00.

§ 2

Godkännande av dagordning

UPR godkänner förslaget till dagordning.

Carin Nilsson, äldrenämnden, anmäler en övrig information till Umeå kommuns pensionärsråd.

§ 3

Genomgång av föregående protokoll

Ordförande Carin Nilsson (S) går igenom förra sammanträdet's protokoll.

§ 4

Information om samverkan fallprevention**Beslut**

Umeå kommuns pensionärsråd har tagit del av informationen.

Ärendebeskrivning

Anette Bergstrand, anhörigkonsulent, informerar om Seniortorget's förebyggande arbete med fallolyckor för åldersgruppen 65+. Ett återkommande föredrag på Seniortorget är "Stark, säker senior, fall int!" där perspektiv som kan förebygga fallolyckor enligt forskning framhålls. Exempel på viktiga delar i det förebyggande arbetet är de "fyra M:en", vilket står för: mat, motion, medicin och miljö.

Pensionärsrådet delges även information om samverkan mellan Seniortorget och interna samt externa aktörer för att förebygga fall.

Frågor/medskick

Curt Wiklund, PRO, ställer två frågor: 1. Finns det en koppling mellan fall och diagnoser? 2. Påverkar alkoholkonsumtion fallrisken? Anette Bergstrand svarar: 1. Enligt forskning kan vissa diagnoser, exempelvis Parkinson eller stroke leda till ökad fallrisk. 2. Äldre har en ökad känslighet för alkohol och det kan påverka balansen vilket i sin tur kan leda till fall.

Christer Hansson, PRO, kommer med en synpunkt: Under de "fyra M:en" skulle synproblem kunna läggas till. Det är en stor orsak till att äldre råkar ut för fallolyckor. Anette svarar på synpunkten: Syn och hörsel är medräknat under området "miljö".

Christer Hansson, PRO, ställer en fråga: Finns det möjlighet till samverkan för kommunal och privat hemtjänst för att förebygga fall hos hemmaboende? Anette svarar: Ja, och viktiga samarbetspartner är biståndshandläggare samt arbetsterapeuter. Sedan kan äldre ansöka om egenvård genom vårdcentralen och få en insats under en period.

Åsa Bäckström, äldrenämnden, inflikar: Under Äldreomsorgsdagarna i Stockholm fick äldrenämndens presidium information om ett projekt i Västerås som heter "intensiv rehab". I projektet fick personer som var 65+ och varit med fallolyckor tidigt insatser från ett team för att bli stark och återhämta sig fortare. Detta projekt kräver större insatser från kommunen men ger goda resultat längre fram.

Britt Jakobsson, PRO, kommer med en synpunkt: Trygghetslarm är en del i fallprevention. Idag avstår dock många äldre larm på grund av att det blir en extra

kostnad för dem. En idé är att förse äldre med gratis trygghetslarm och därmed förebygga fall.

Bilagor
Bildspel

§ 5

Information om äldrenämndens verksamhetsplan och budget 2023**Beslut**

Umeå kommuns pensionärsråd har tagit del av informationen.

Ärendebeskrivning

Nils Enwald, stabschef och Carina Nylander, ekonomichef informerar om äldrenämndens verksamhetsplan och budget för 2023. Pensionärsrådet delges en redovisning av äldrenämndens grunduppdrag som gäller för kommande mandatperiod och en redogörelse för planering av grunduppdragets genomförande.

Pensionärsrådet delges även information om kommunfullmäktiges tilläggsuppdrag för äldrenämnden, personalpolitiska mål och nämndens verkställande av dessa. Rådet informeras om äldrenämndens budget och ekonomiska ram för 2023 samt fördelning av budgeten i äldrenämndens verksamheter.

Frågor/medskick

Christer Hansson, PRO, ställer en fråga: Hur agerar budgeten 2023 för att tillmötesgå områden som tagits upp i pensionärsrådet, exempelvis patientsäkerhetsberättelsen och nettokostnadsavvikelse som leder till sänkta servicenivåer? Carin Nilsson, äldrenämnden, svarar: Det är genom den information som presenteras för oss under denna genomgång.

Christer Hansson, PRO, kommer med en synpunkt: Jag anser inte att budgeten tillmötesgår risker med olika sjukdomstillstånd för målgruppen äldre, då vi vet att Umeå har högre sjukdomstal när det bland annat gäller hjärt-och kärlsjukdomar samt stroke. Carin Nilsson, äldrenämnden, svarar på synpunkten: Detta är en sjukvårdsfråga och det styr regionen över.

Elisabeth Bjuhr, SPF, inflikar att SPF arbetar centralt med undersökning angående hur hemtjänstens kvalitet är i Sveriges kommuner. Undersökningen kallas "Hemtjänst Index" och kommer ut den 23 november.

Bilagor

Bildspel

§ 6

Dialogpunkt om äldrenämndens arbete med Äldrevänlig stad**Beslut**

Umeå kommuns pensionärsråd har tagit del av informationen.

Ärendebeskrivning

Dialogpunkt om äldrenämndens arbete med Äldrevänlig stad. PRO Umeå Samorganisation skickade in en skrivelse 2021 som syftade till att efterhöra hur beslutande organ i Umeå kommun planerade att agera för att nå upp till målsättningen Äldrevänlig stad och hänvisar till en vägledning framtagen av WHO. Under våren 2022 har PRO Umeå Samorganisation inkommit med ytterligare som äldrenämnden besvarade 2022-06-30.

Frågor/medskick

Britt Jakobsson, PRO, kommer med en synpunkt: I svaret hänvisar äldrenämnden till olika program och riktlinjer för utomhusmiljöer, bostäder samt transporter men det finns inga konkreta exempel på hur ni jobbar med dessa områden.

Britt Jakobsson, PRO, ställer en fråga i samband med synpunkten: Sker det ett samarbete mellan äldrenämnden och byggnadsnämnden i arbetet med fler tillgängliga bostäder? Nils Enwald, stabschef, svarar: Övergripande planering överlämnade frågan till äldrenämnden. Bostadsförsörjningsprogrammet är inte beslutat om ännu och den är äldrenämnden involverad i när det kommer till planering av trygghetsboenden och seniorboenden.

Britt Jakobsson, PRO, påpekade även att trots att det finns ett Kollektivtrafikprogram där det bland annat beskrivs att gatorna bör vara drygt 7 meter breda, så har Ridhusgatans ombyggnad gjorts så smal att bussarna inte kan stanna utanför Dragonens Hälsocentral, vilket försvårar för många äldre att ta sig till hälsocentralen. Dessa är bara några exempel på där de olika nämnderna inte samarbetar och följer de program och riktlinjer som finns upprättade.

Christer Hansson, PRO, inkommer med en synpunkt: PRO hade velat ha en tydlighet kring hur kommunen arbetar med Äldrevänlig stad.

Monica Samuelsson, SPF, inflikar: En bättre benämning är "Äldrevänlig kommun" då stad känns som ett brett begrepp.

Bilagor

Skrivelse med svar gällande frågeställningar angående Äldrevänlig stad

§ 7

Information om kompetensförsöjningsplan för äldreomsorgen 2023–2025**Beslut**

Umeå kommuns pensionärsråd har tagit del av informationen.

Ärendebeskrivning

Katarina Häggström, HR-chef, informerar om kompetensförsöjningsplanen för äldreomsorgens förvaltning 2023–2025. Pensionärsrådet delges en bild av förvaltningens nuläge och utmaningar i förhållande till planen. Rådet delges även information om behovet av utveckling för att behålla och attrahera medarbetare inom äldreomsorgen genom förändrade arbetssätt, innovativa lösningar, grundutbildningar och vidareutbildningar.

Frågor/medskick

Åsa Bäckström, äldrenämnden, kommer med en synpunkt:

Äldreomsorgsförvaltningens arbete med förändrat heltidsmått för nattarbetande omsorgspersonal på vård- och omsorgboende borde vara inräknat i kompetensförsöjningsplanen.

Carin Nilsson, äldrenämnden, inflikar: Vi har en satsning på 13,5 miljoner kronor för att förbättra villkoren för arbetsgivare och arbetstagare.

Britt Jakobsson, PRO, frågar: Under 2000 kom en stor prognos som visade på att under de närmaste 30–40 åren kommer det att vara en brist vad gäller personal inom vården. Nu är vi där och eftersom arbetsbristen är densamma i hela Sverige, vad gör kommunen konkret för att bli en attraktiv arbetsgivare? Carin Nilsson, äldrenämnden, svarar: När det kommer till grundbemanning finns det ett krav att personalen ska vara delaktig. När det gäller särskilda boenden kommer exempelvis bruksbacken i Sävar arbeta för att ta fram egna scheman för personalen.

Monica Samuelsson, SPF, ställer en fråga gällande att kommunen bygger seniorboenden i centrala Umeå. Hur ser det ut utanför staden? Carin Nilsson, äldrenämnden, svarar: Det är andra aktörer som bygger dem.

Ulrik Berg, byggnadsnämnden, inflikar: Det finns regler för hur boenden ska byggas, det får exempelvis inte vara mindre än ett visst mått. Kraven måste uppfyllas annars godkänns inte bygglov.

Britt Jakobsson, PRO, kommer med en synpunkt: Det finns en stor skillnad på hyresrätters och bostadsrätternas utrymme. Exempelvis har många hyresrätter för små toaletter. Bostaden bygger sina bostäder utifrån miniminivåer för badrum, vilket medför att det till exempel för personer som använder rullatorer, blir svårt att röra sig i dessa. Rimligtvis borde det gå att minska på något annat utrymme när man bygger bostäder.

Ari Leinonen, fritidsnämnden, inflikar: Det finns potential i arbete för människor som kommer utanför Norden eller Europa, det finns en erfarenhet att man umgås över generationer men det kräver en hel del introduktion och handledning. Det finns en enorm potential med detta.

Bilagor

Bildspel

§ 8

Information om riktlinje för rådgivande organ i Umeå kommun**Beslut**

Umeå kommuns pensionärsråd har tagit del av informationen.

Ärendebeskrivning

Dan Gideonsson och Linda Gustafsson informerar om översynen av regelverk för rådgivande organ med anledning av ny mandatperiod 2023–2026. Pensionärsrådet delges information om att översynen syftar till att tydliggöra generella utgångspunkter för alla rådgivande organ i kommunen. Exempel på generella utgångspunkter är inrättning och utfasning av rådgivande organ, krav på administrativ hantering, arbetsformer samt ersättning och arvode.

Medskick/synpunkter

Britt Jakobsson, PRO, ställer en fråga: Vad är tidsramen för arbetet? Dan Gideonsson svarar: Under november och december 2022 lyfts översynen till politisk beredning. Under januari 2023 är planen att riktlinjen för organ som utgör utgångspunkt för arbetet med att skriftligt reglera de rådgivande organens ändamål och arbetsformer fastställs.

Britt Jakobsson, PRO, kommer med en synpunkt: Pensionärsorganisationerna borde få vara med i översynen och lyfta synpunkter.

Curt Hansson, PRO, kommer med en synpunkt: Pensionärsrådet borde fått komma in i ett tidigare skede innan förslaget går vidare.

Christer Hansson, PRO, kommer med en synpunkt: Minnesanteckningar och protokoll är viktigt. Pensionärsrådet har utvecklats i god riktning under årens lopp och det är ett viktigt forum för dialog och diskussion. Jag hoppas att den goda andan fortsätter.

§ 9

**Sammanträdestider och årshjul för Umeå kommuns
pensionärsråd 2023**

Beslut

Umeå kommuns pensionärsråd godkänner sammanträdestider och årshjul för 2023.

Ärendebeskrivning

Umeå kommuns pensionärsråd informeras om sammanträdestider och årshjul 2023 enligt bilagor.

Bilagor

Sammanträdestider 2023

Årshjul 2023

§ 10

Aktuellt från styrelser och nämnder

Beslut

Umeå kommuns pensionärsråd har tagit del av informationen.

Aktuellt från styrelser och nämnder

Kommunstyrelsen

Thomas Wennström (S), kommunstyrelsen informerar om kommunfullmäktige den 28 november där de nya sammansättningarna av kommunens nämnder fastställs. Kommunstyrelsen arbetar för närvarande med verksamhetsplan och budget för 2023.

Fritidsnämnden

Ari Leinonen (S), fritidsnämnden, informerar om att nämnden går från sommaraktiviteter till vinteraktiviteter och bland annat skidspår börjas förberedas inför vinterperioden.

Pensionärsrådet delges även information om Seniorträning under hösten 2022. De tillfällena som finns är under tisdagar, klockan 11–12, mellan 30 augusti och 22 november samt fredagar, klockan 11–12 mellan 2 september och 25 november med uppehåll 4 november. Det går att anmäla sig till Seniorträningen via Umeå kommuns hemsida: [Seniorträning - Umeå kommun \(umea.se\)](https://www.umea.se/umepensionarsrad/umepensionarsrad/umepensionarsrad/seniortraning)

Tekniska nämnden

Håkan Johansson (S), tekniska nämnden, informerar om höstljus som invigs den 28/10 och fortsätter lysa upp Umeå fram till den 20 november. Håkan berättar om ombyggnationen av Vasagatan och att gatan ska bli mer gävänlig.

Kulturnämnden

Helena Smith (S), kulturnämnden, informerar om att nämnden är i ett uppstartsläge efter pandemin med uppgång i antal ansökta arrangemang och dylikt. Rådet får information om att biblioteken ska bli större och mer tillgängliga.

Medskick/synpunkter

Inga medskick eller synpunkter från pensionärsrådet.

§ 11**Övrig information**

Carin Nilsson, äldrenämnden, anmäler övrig information om ett pågående utvecklingsarbete om mobila team där vården och omsorgen i samverkan mellan kommunerna och regionen i Umeåregionen kan utvecklas för kommunens invånare. I samband med detta kommer det att genomföras en Workshop den 8 december som pensionärsrådets deltagare är välkomna att delta i.